

Tauw

Natuuronderzoek sloop gebouwen Barneveld

17 april 2019

Verantwoording

Titel	Natuuronderzoek sloop gebouwen Barneveld
Opdrachtgever	Woonstichting Barneveld
Projectleider	Tim Vaessen MSc
Auteur(s)	Harm Bolle
Tweede lezer	Adrie van Hooff
Uitvoering meet- en inspectiewerk	Harm Bolle
Projectnummer	1270081
Aantal pagina's	19
Datum	17 april 2019
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 911
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel	4
1.2	Wetgeving	4
1.3	Te beschouwen onderdelen Wnb	4
1.4	Werkwijze	5
1.5	Kwaliteit	5
2	Situatie en beoogde ontwikkeling	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Soortenbescherming	8
3.1	Beschermingsregime en bepalingen	8
3.2	Vrijstellingen	8
3.3	Zorgplicht	9
3.4	Literatuuronderzoek	9
3.5	Effecten	10
3.5.1	Grondgebonden zoogdieren	10
3.5.2	Vleermuizen	11
3.5.3	Broedvogels	13
3.6	Biodiversiteitskansen	15
4	Conclusies en aanbevelingen	16
5	Literatuur	18

1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Woningstichting Barneveld heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor de ontwikkeling van de gebouwen aan de Amersfoortsestraat 14 en 16 in Barneveld. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In de rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing / vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen “Wnb”) in werking. De Wnb is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Het beschermingsregime gaat uit van het “nee, tenzij-principe”. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Gelderland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan soortenbescherming (vanwege de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna). Een toetsing aan beschermde gebieden en houtopstanden is niet nodig. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) waardoor toetsing hieraan niet noodzakelijk is. In Gelderland geldt geen externe werking voor het NNN. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe ligt op circa 5,5 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de afstand en de kleinschaligheid van het voornemen is niet te verwachten dat de sloopfase negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door geluid, trillingen, licht en stikstof. Het bevoegd gezag kan echter altijd om een stikstofberekening vragen. Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Barneveld. Hierdoor is toetsing aan het onderdeel ‘houtopstanden’ van de Wnb niet nodig. Mogelijk is een omgevingsvergunning vereist (Gemeente Barneveld, 2019).

1.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook H5)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van Tauw (<https://www.tauw.nl/op-welk-terrein/ecologie/ecoviewer.html>)
- Een oriënterend veldbezoek op 4 april 2019

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten en gebieden in of in de omgeving van het plangebied (kunnen) voorkomen. De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.5 Kwaliteit

Voor soortenbescherming is een volledige garantie over de aanwezigheid niet te geven. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied en de nummering van de gebouwen. Het gaat om een woning, een achterliggend bedrijfspand en twee open schuren aan de Amersfoortsestraat 14 en 16 in Barneveld. Het plangebied ligt tussen bedrijfspanden, garages, woonhuizen, een verzorgingstehuis en straten.

De bakstenen woning heeft twee verdiepingen, een dak met dakpannen en is in vervallen staat. De voortuin bestaat uit bestrating, struiken en bomen en loopt door aan één kant langs het huis. Aan de andere kant van het huis ligt een oprit en een parkeerplaats. Op de parkeerplaats staan twee schuren met golfplaten daken die worden gebruikt als parkeerplek of caravan stalplaats. In één schuur zijn twee afgesloten ruimten. De twee schuren sluiten aan op een bedrijfspand van twee verdiepingen met een grotendeels plat dak. Eén gedeelte heeft een aflopend, golfplaten dak. Het pand is vervallen, in de bakstenen muur zijn scheuren te zien en op één gedeelte ligt de spouwmuur open. Aan één kant is aanliggend een garagecomplex, de overige kanten van het pand zijn vrijstaand. Aan de achterzijde van het pand staan lage struiken en zijn de ramen afgeschermd met gaas. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het plangebied.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied en huisnummers. Nummer 14 is het bedrijfspand, nummer 16 het woonhuis.

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied, bovenste foto's het woonhuis, middelste en onderste foto's de schuren en het bedrijfspand.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Het terrein wordt volledig vrij gemaakt wordt van bebouwing, bestrating en begroeiing. Het is niet bekend of en hoe er nieuwe bebouwing wordt ontwikkeld.

3 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk volgt antwoord op de vraag of de beoogde activiteiten schade op beschermde flora en fauna tot gevolg (kunnen) hebben.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Hier is ook een beschrijving opgenomen onder welke voorwaarden een bevoegd gezag ontheffing of vrijstelling kan verlenen. Tabel 3.1 is een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen verstorende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Gelderland kan een ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie “Nationale soorten”, zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Gelderland heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten “vrij te stellen” van de ontheffingsplicht (Provincie Gelderland, 2016). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)	Planten (‘nationaal’)
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen / verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –Vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- **Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- **Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is van opzet

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken / ongedaan te maken.

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

3.4 Literatuuronderzoek

In de omgeving van het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van de soortgroepen weergegeven in tabel 3.2.

Tabel 3.2 Soorten in de omgeving van het plangebied

Soortgroep	Aanwezige soorten in omgeving
Grondgebonden zoogdieren	Boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis (allen artikel 3.10)
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, watervleermuis, baardvleermuis, franjestaart (allen artikel 3.5)
Vogels	Algemene broedvogels (artikel 3.1)
Vogels jaarrond beschermd	Boomvalk, buizerd, havik, roek, slechtvalk, sperwer, wespendif, gierzwaluw, huismus, kerkuil, ransuil en steenuil (allen artikel 3.1)
Amfibieën	Heikikker, poelkikker, rugstreeppad (allen artikel 3.5)
Reptielen	Hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang (allen artikel 3.10)
Flora, vlinders, libellen en vissen	Niet van toepassing

Het voorkomen van de volgende soort(groep)en binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten:

- Amfibieën, omdat in het plangebied geen oppervlaktewater (voor voortplanting van amfibieën) aanwezig is. Daarnaast ligt het plangebied geïsoleerd door bebouwing, intensief beheerde akkers en de A30 ten opzichte van bekende populaties. Hierdoor is het voorkomen van winter- en voortplantingshabitat voor heikikker, poelkikker en rugstreeppad uitgesloten
- Reptielen, omdat er in het plangebied geen geschikt habitat aanwezig is. Door het ontbreken van heide, hoogveen, open bossen, bosranden, houtwallen en waterrijke habitats is het voorkomen van hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang uitgesloten

3.5 Effecten

3.5.1 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van of is geschikt biotoop aanwezig voor boommarter, das, eekhoorn, steenmarter en waterspitsmuis. Het voorkomen van steenmarter in beide gebouwen kan door de aanwezigheid van geschikte schuilplaatsen in de kruipruimten en zolders niet worden uitgesloten. Door de sloop van de gebouwen kunnen negatieve effecten op steenmarter niet worden uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen van steenmarter is daarom nodig.

Boommarter, das en eekhoorn komen in de bebouwing of in het buitengebied van Barneveld voor. In het plangebied zijn geen nesten, burchten, sporen (wissels en uitwerpselen) of potentiële nestlocaties aangetroffen. Het voorkomen van das is uitgesloten. Het plangebied vormt hoogstens foerageergebied voor boommarter en eekhoorn.

In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief en geschikt foerageergebied aanwezig in de vorm van tuinen en openbaar groen. Hierdoor is in het plangebied geen sprake essentieel foerageergebied voor boommarter en eekhoorn. Negatieve effecten op boommarter, das en eekhoorn zijn daarom uitgesloten. In het plangebied ontbreekt het aan begroeide oevers. Door het ontbreken van geschikt leefgebied is het voorkomen van waterspitsmuis uitgesloten.

Conclusie: De aanwezigheid van en een negatief effect op steenmarter kan in beide gebouwen niet worden uitgesloten, hiervoor is nader onderzoek vereist. Dit wordt uitgevoerd door middel van cameravallen en kan jaarrond plaatsvinden. Voordat het nader onderzoek is afgerond kan niet met zekerheid gezegd worden of en op welke manier de werkzaamheden een negatief effect op steenmarter kan hebben. Als uit het nader onderzoek blijkt dat negatieve effecten (kunnen) ontstaan als gevolg van de werkzaamheden, dan is een ontheffing nodig. Negatieve effecten op overige grondgebonden zoogdieren als gevolg van de werkzaamheden zijn uitgesloten.

3.5.2 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, andere bouwwerken of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen.

Verblijfplaatsen

Tijdens het oriënterende veldbezoek heeft de ecooloog mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. In het bedrijfsgebouw zijn potentiële ingangen in de spouwmuur aangetroffen (zie figuur 3.1). Eén van de twee schuren heeft mogelijk een ingang naar een spouwmuur. In het woonhuis zijn geen stootvoegen of grote ingangen naar de spouwmuur aanwezig. Echter door de slechte kwaliteit van het dak en de boeiborden is een potentiële ingang niet uit te sluiten. In de gebouwen worden zomer-, paar-, en winterverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verwacht. Het gaat hierbij om gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Baardvleermuis en franjestaart zijn bekend in de winter gebouwbewonend te zijn. Door de afwezigheid van bunkers of ijskelders worden van deze twee soorten in het plangebied geen winterverblijfplaatsen verwacht.

In de voortuin van het woonhuis staan enkele bomen en struiken. In één boom zit een holte waarvan niet zichtbaar is of deze naar boven is uitgerot. Gezien de omvang van de stam vormt het mogelijk een zomer- of paarverblijfplaats van een boombewonende vleermuis. Het gaat om rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, baardvleermuis en franjestaart. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van een zomer- of paarverblijfplaats is nodig. Aanwezigheid van en een negatief effect op kraam- en winterverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn uitgesloten.

Ten zuiden van het plangebied staan een aantal bomen die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats van boombewonende vleermuizen. In het plangebied is geen straatverlichting aanwezig. Mocht er tijdens de sloop 's nachts verlichting aanwezig zijn voor beveiligingsdoeleinden of werkzaamheden kan dit verstrend werken voor verblijfplaatsen van vleermuizen ten zuiden van het plangebied. Een negatief effect kan worden voorkomen door armaturen af te stellen zodat er geen licht uitstraalt naar de bosschages en bomen ten zuiden van het plangebied.

Figuur 3.1 Potentiele ingangen voor boom- en gebouwbewonende vleermuizen.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied kan door vleermuizen gebruikt worden als (deel van een) vliegroute of foerageergebied. Deze vliegroute is echter niet essentieel gezien er in de bebouwde kom van Barneveld veel straten met begroeiing zijn die als vliegroute kunnen dienen. Door het voorkomen van voldoende alternatieve vliegroutes zal het voornemen geen negatief effect hebben op de mogelijk aanwezige vliegroutes. Het plangebied vormt ook geen essentieel foerageergebied voor mogelijk aanwezige vleermuizen. Essentieel foerageergebied voor vleermuizen wordt gevormd door de bomenrijen en bosranden bij de Barneveldsche beek en het landgoed van kasteel Schaffelaar. Een negatief effect door het voornemen op foerageergebied is uitgesloten. Nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden is niet vereist

Conclusie vleermuizen

Verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen in spouwmuren en boomholten in het plangebied zijn niet uit te sluiten. Om hierover een uitsluitel te kunnen geven is nader soortgericht onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen nodig. Het onderzoek moet gericht worden op gebouw- en boombewonende vleermuissoorten. Om dit onderzoek uit te voeren is het nodig om in de periode 15 mei tot 15 juli drie veldbezoeken uit te voeren. In de periode 15 augustus tot 30 september dienen daarnaast twee veldbezoeken uitgevoerd te worden. Pas na afronding van dit onderzoek kan bepaald worden of verblijfplaatsen aanwezig zijn en of de werkzaamheden hier negatieve effecten op (kunnen) hebben. Als blijkt dat negatieve effecten op kunnen treden, dan is een ontheffing nodig van de Wnb. Als blijkt dat geen verblijfplaatsen aanwezig zijn, dan kunnen de werkzaamheden na afronding van het onderzoek gestart worden.

Ten zuiden van het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen. Mocht er 's nachts extra verlichting worden geplaatst is verstoring van deze verblijfplaatsen mogelijk. Door het afstellen van armaturen zodat licht niet uitstraalt naar bosschages en bomen is een negatief effect te voorkomen. Het voorkomen van essentiële vliegroutes of foerageergebieden in het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek naar essentiële vliegroutes en foerageergebieden is niet nodig.

3.5.3 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze soorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Tijdens het veldbezoek heeft de ecooloog in het gehele plangebied huismussen gehoord. Daarnaast zijn in het plangebied potentieel geschikte verblijfplaatsen voor gierzwaluw aangetroffen.

Het kan niet uitgesloten worden dat in het gehele plangebied nestplaatsen van huismus en gierzwaluw aanwezig zijn. Bij de aanwezigheid van nesten van de huismus en gierzwaluw ontstaan door het voornemen vrijwel zeker negatieve effecten op deze nesten. Daarom is nader onderzoek naar huismus en gierzwaluw noodzakelijk.

Het voorkomen van vaste nest- en rustplaatsen van boomvalk, buizerd, havik, roek, sperwer, ransuil, wespandief, kerkuil, steenuil en slechtvalk zijn uitgesloten door de afwezigheid van forse nesten in bomen, nestkasten, kalksporen, braakballen en hoge nissen en richels om te nesten.

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

De nesten van alle inheemse vogels zijn beschermd als ze als broedlocatie in gebruik zijn. Bij het oriënterende veldbezoek zijn potentieel geschikte nestplaatsen van broedvogels aangetroffen. In en om de gebouwen en bijhorend groen zijn houtduiven, kauwen, merels en pimpelmezen waargenomen. In de begroeiing aan de zuidzijde van het plangebied en in de schuur aan de noordkant van het plangebied zijn nesten van algemene broedvogels aangetroffen.

De werkzaamheden kunnen versturende effecten hebben op in gebruik zijnde nesten van broedvogels in de nabijgelegen struiken en bomen. Door rekening te houden met broedvogels kan deze verstoring echter wel voorkomen worden. Dit kan door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. In de maanden oktober tot en met februari kan in dit geval gewerkt worden zonder dat nesten verstoord raken. In de maanden maart tot en met juli (het reguliere broedseizoen) is het ten zeerste af te raden om werkzaamheden uit te voeren. In de tussenliggende periode (aug-sept), of als toch tijdens het broedseizoen gewerkt wordt, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole uitgevoerd te worden. Als tijdens deze broedvogelcontrole een broedgeval aanwezig blijkt, dient gewerkt te worden met een verstoringsvrije zone totdat het nest verlaten is. Zowel de broedvogelcontrole als de bepaling van de verstoringsvrije zone moeten door een ter zake kundige ecooloog uitgevoerd worden.

Hoewel in de regel tussen oktober en februari gewerkt kan worden zonder nesten te verstoren dient wel ten alle tijden rekening gehouden te worden met broedvogels. Als tijdens de werkzaamheden in deze periode een broedgeval wordt ontdekt, dienen de werkzaamheden onmiddellijk gestaakt te worden. Daarna moet in overleg met een ecooloog bepaald worden of en welke verstoringsvrije zone aangehouden moet worden. Nadat het nest verlaten is, kan weer gewerkt worden.

Conclusie:

De aanwezigheid van en negatieve effecten op huismus en gierzwaluw kunnen niet worden uitgesloten, hiervoor is nader onderzoek vereist. Het nader onderzoek naar huismus houdt in dat er in de periode van 1 april tot 20 juni tweemaal een veldbezoek uitgevoerd wordt. Het nader onderzoek naar gierzwaluw houdt in dat er in de periode van 15 mei tot eind juli driemaal een veldbezoek wordt uitgevoerd. Minimaal één inventarisatie moet tussen 20 juni en 7 juli plaatsvinden. Bij aanwezigheid van nesten in de te slopen gebouwen, is een ontheffing van de Wnb nodig.

Negatieve effecten op overige jaarrond beschermde vogels als gevolg van de werkzaamheden zijn uitgesloten. Geadviseerd wordt om werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren om verstoring van nestelende algemene broedvogels te voorkomen. Een broedvogelcontrole voor aanvang van werkzaamheden is vereist.

3.6 Biodiversiteitskansen

In lijn met de ‘werkroute openbare ruimte’ uit het Deltaplan Biodiversiteitsherstel (2018) denken wij dat we de achteruitgang van biodiversiteit in Nederland kunnen helpen stoppen, door samen met u te kijken naar concrete (realistische) mogelijkheden in projecten. Als ecologen van Tauw streven wij ernaar om in onze onderzoeken breder te kijken dan alleen naar de strikt beschermde soorten binnen het plangebied. Wij signaleren kansen voor versterking van biodiversiteit en voor natuurinclusieve maatregelen. Het Deltaplan Biodiversiteitsherstel is eind 2018 gepresenteerd en wordt door de minister van LNV ondersteund (kamerbrief, februari 2019). De noodzaak iets te doen voor biodiversiteit in de openbare ruimte wordt in het deltaplan als volgt samengevat:

“De inrichting en het beheer van bestaande en nieuwe infrastructuur, bedrijventerreinen, waterbeheer en andere aspecten van de openbare ruimte dragen momenteel onvoldoende bij aan biodiversiteit. Dat moet anders want voor herstel van biodiversiteit is de openbare ruimte hard nodig: het groen moet groen blijven en het grijs moet groener. Na de landbouw is de openbare ruimte de grootste grondgebruiker in Nederland. De openbare ruimte biedt dus grote kansen voor het herstel van biodiversiteit.”

De hoofddoelstelling voor de werkroute openbare ruimte is dat biodiversiteit en landschappelijke identiteit in de openbare ruimte kerndoelen worden. Met daarbij het adagium: ‘meer biodiversiteit achterlaten dan je aantreft’. Vanuit dit motto geven wij hieronder op beknopte wijze enkele project-specifieke ecologische kansen aan.

Wij bespreken deze voorstellen graag met u en werken desgewenst de praktische aspecten verder uit. Voor dit project liggen er mogelijkheden voor biodiversiteitsherstel door:

- Het plaatsen van nestkasten (voor onder andere kerkuil en gierzwaluw)
- Het aanbrengen van beplanting geschikt voor algemene broedvogels

4 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Woningstichting Barneveld heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet Natuurbescherming voor de sloop van een woonhuis en bedrijfsgebouw aan de Amersfoortsestraat 14 en 16 in Barneveld. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de bepalingen zoals opgenomen in de Wnb, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen worden verleend.

Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?

Voor de ontwikkeling is het onderdeel 'soortenbescherming' van de Wnb van belang. Effecten op beschermde natuurgebieden of houtopstanden zijn op voorhand uit te sluiten. Mogelijk is een vergunning van de bomenverordening vereist (Gemeente Barneveld, 2019).

In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?

De ontwikkeling is mogelijk strijdig met de Wnb vanwege het (mogelijk) voorkomen van verblijfplaatsen van steenmarter, gebouw- en boombewonende vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Zuidelijk van het plangebied zijn aangrenzend mogelijke verblijfplaatsen aanwezig van boombewonende vleermuizen. Bij gebruik van verlichting in de nacht is verstoring van deze verblijfplaatsen mogelijk. Daarnaast is er tijdens het broedseizoen een grote kans dat nestelende algemene broedvogels worden verstoord.

Zijn maatregelen en/of een ontheffing nodig?

Het is niet duidelijk of er verblijf- of nestplaatsen van steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw aanwezig zijn. Om hierover duidelijkheid te krijgen, is nader onderzoek naar deze soorten nodig. Pas na afronding van de onderzoeken kan uitsluitel gedaan worden of de werkzaamheden negatieve effecten hebben en of een ontheffing aangevraagd moet worden.

- Nader onderzoek naar steenmarter wordt uitgevoerd door middel van cameravallen. Het onderzoek kan het hele jaar door plaats vinden
- Nader onderzoek naar zomer- paar- en winterverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen wordt uitgevoerd middels drie veldbezoeken in de periode 15 mei tot 15 juli. In de periode 15 augustus tot 30 september dienen daarnaast twee veldbezoeken uitgevoerd te worden
- Nader onderzoek naar huismus wordt uitgevoerd middels twee bezoeken in de periode van 1 april tot 20 juni. Het nader onderzoek naar gierzwaluw wordt uitgevoerd middels drie veldbezoeken in de periode van 15 mei tot eind juli. Minimaal één inventarisatie moet tussen 20 juni en 7 juli plaatsvinden

Om verstoring van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zuidelijk van het plangebied te voorkomen moet bij gebruik van kunstlicht in de nacht maatregelen worden genomen. Deze bestaan uit het afstellen van armaturen op materieel zodat bosschages en bomen niet worden beschenen. Een mogelijk negatief effect wordt zo voorkomen.

Voor algemene broedvogels zonder jaarrond beschermd nest is het nodig om buiten het broedseizoen te werken. Als hiervan af geweken wordt, dan is een broedvogelcontrole nodig voorafgaand aan de werkzaamheden. Met deze controle moet bepaald worden of de werkzaamheden zonder effecten op broedvogels kunnen worden uitgevoerd, of dat een verstoringvrije zone nodig is. Als een verstoringvrije zone nodig is, dan dient deze aangehouden te worden totdat een aangetroffen en in gebruik zijnde nest verlaten is.

Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

Voordat de werkzaamheden kunnen starten, moet eerst zekerheid verkregen worden over de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen en/of nesten van steenmarter, vleermuizen, huismus en gierzwaluw. Deze onderzoeken lopen tot eind september 2019. Daarna kan bepaald worden wat de effecten van de werkzaamheden op deze soorten zijn. Afhankelijk van deze effecten kan het nodig zijn om voor een of meerdere soorten een ontheffing aan te vragen. De proceduuretijd van een dergelijke ontheffing is zo'n 20 weken vanaf het moment van indienen.

Voorafgaand aan de werkzaamheden (afhankelijk van de planning) kan een broedvogelcontrole noodzakelijk zijn. Als bij uitvoering van deze controle blijkt dat een in gebruik zijnde nest aanwezig is, moet een verstoringvrije zone ingesteld en aangehouden worden. Totdat het nest verlaten is mag in deze verstoringvrije zone niet gewerkt worden. Dit kan dus een effect hebben op de planning. De meeste nesten zijn binnen twee maanden verlaten.

In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing aan de soortenbescherming.

Tabel 4.1 Conclusies toetsing soortenbescherming

Aanwezige soort(groep)en	Effect	Vervolgstappen
Flora, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen overtreding artikel 3.1, 3.5 of 3.10	Niet van toepassing
Steenmarter	Mogelijk overtreding artikel 3.10	Aanvullend onderzoek naar verblijfplaats nodig. Mogelijk is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.
Vleermuizen	Mogelijk overtreding artikel 3.5	Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen. Mogelijk is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.
Huisumus en gierzwaluw	Mogelijk overtreding artikel 3.1	Aanvullend onderzoek naar verblijf- en/of nestplaatsen huismus en gierzwaluw. Mogelijk is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Mogelijk overtreding artikel 3.1	Werken buiten broedseizoen en/of uitvoeren van een broedvogelcontrole

5 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Sway, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Gemeente Barneveld 2019. Algemene plaatselijke verordening gemeente Barneveld, nummer 15-50.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Provincie Gelderland, Wijziging omgevingsverordening vanwege vaststelling natuurparagraaf. PRB, publicatienr. 435

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ndff.nl (laatst geraadpleegd op 6-12-2018)

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl